

HAYIR'dan da “beteri” geliyor

Topluma dayattığı kağıt yarın reddedildikten sonra Erdoğan'ın son bir talebi kalacak: Adil yargılanma talebi. Onu bu talebiyle buluşturmak yolunda yarından sonra “HAYIR” hareketinin mutlaka ve mutlaka “ERDOĞAN İSTİFA” hareketine dönüştürülmesi gerekiyor. Bir ince hedef aracılığıyla başka bir ince hedefe geçmek gerekiyor.

*

Bugünkü ince hedef HAYIR'dır. Ama şu anda Türkiye'de Erdoğan için HAYIR'dan da “beter” bir şeyler oluyor, derinden bir taban hareketi kökleniyor. Batı politik literatüründe “grassroots movement” denen türden bir hareket... Bu tür hareket ne politik ayak oyunlarını, küçük hesapları normal işleyişe uygun mekanizmalar olarak kabul eden partiler koalisyonuna, ne de bütün bileşenlerinin hegemonya mücadelesi vermesinin zorunlu olduğu geniş cephe hareketlerine benzemez. Bir “derinden taban” hareketinde çeşitli sınıflardan insanlar, şu veya bu partinin tabanını oluşturan insanlar, apolitikler, aynı otobüse binmeyi bile reddetmesi gereken insanlar, normal koşullarda birbirlerini boğazlamak dışında rasyonel ilişkileri olamayacak insanlar, birbirinden bağımsız çalışırlar. Ortak bir kaygıdan doğan ortak hedefleri olan değil, irili ufaklı binbir türlü farklı kaygıdan doğan tek tek hedefleri tarihin ilginç bir konjonktüründe aynı düşmüş insanlardan oluşur. “Derinden taban” hareketinin plana, programa dayalı bir gelecek tasarımı yoktur. Her bir bileşen önüne koyduğu hedefe ulaştıktan sonra diğer bir bileşenden farklı bir şey yapacağını düşünür. Esasında ne yapacağını da tam kestiremez. İki ayrı bileşenin hedef sonrası tasarımı birbirine benzemez. Bir “derinden taban” hareketinin geleceği yoktur, bir cephe hareketine dönüşür, buna uygun olarak ayrışır ve emekten yana güçler hegemonyayı ele geçirirse iktidara yürür, yoksa ölür. İşte bir “derinden taban” hareketinin gücü buradan gelir: Hedef kesindir, ama sonrası muğlaktır. Türkiye'de yarından sonra ne olacağı, “HAYIR” hedefinden “ERDOĞAN İSTİFA” hedefine geçilip geçilememesine bağlıdır. Bu yeni hedefe geçilirse, hem hareketin bileşimi hem de siyasi açılımı bu mücadele sürecinde başkalaşır.

*

Sol ve sosyalist hareketler, bugünkü kağıt dayatmasına kadar yıllardır hedefi inceltmediler, söylemleri de etkisiz kaldı. Yıllardır “Türkiye'nin sorunu Erdoğan'dır” diyemediler. “Erdoğan ve AKP iktidarı”, “AK Parti iktidarı”, “Erdoğan ve rejimi”, “Emperyalizm ve işbirlikçileri”, “Erdoğan-Ergenekon koalisyonu”, “Saray ve derin devlet iktidarı”, vs. vs. deyip durdular. Türlü çeşitli afaki söylemleri de güncellikten kaçışa, hedefi kütleştirmeye yaradı. Sanki Erdoğan düşürülmüş gibi, Erdoğan sonrası planlanmasının da en az Erdoğan'ı düşürmek kadar önemli olduğu bile söylendi durdu. Kulağa hoş gelen böyle boş söylemler bir “derinden taban” hareketinin, bir “grassroots” hareketinin spontane doğuşuna yardım etmedi. Eylemin sonrası düşünmeden spontane doğmuş tek hedefiyle, “Erdoğan İstifa” hedefiyle, Erdoğan'ın yüreğine korku salan GEZİ, ilk “derinden taban” hareketiydi. Kanla, kurşunla, gazla, Tomayla, devlet terörüyle bastırıldı, bir cephe hareketine dönüşemedi. Bugün o aynı ince ve keskin hedefi adeta “bari siz beni hedef yapamıyorsunuz ben kendimi size hedef yapayım” dercesine bizzat Erdoğan yeniden ve zorla gündeme getirdi. GEZİ günlerinde olduğu gibi bir “derinden taban” hareketinin doğmasına neden oldu. GEZİ'den “devlet terörü iyidir” dışında hiç bir şey anlamadığı ortaya çıktı. Ama bu sefer, aynı homojen hedefe çok daha heterojen ve çok daha yığınsal bir kitle ateş ediyor. Bu “derinden taban” hareketi yarın kağıdını çöpe atacak, ilerici güçler doğru bir eylem politikası izlerse öbür gün de Erdoğan'ı devirecek.

*

Bugün nihayet “Bir yönetici, nesnel olarak kapasitesinin yetersiz olacağı düzeye kadar yükselmek için elinden geleni yapar, yetersiz kaldığı o düzeye ulaştıktan sonra da orada kalmak için aynı çabayı göstererek organizasyonuna zarar vermeye başlar” diyen Peter İlkesi’nin (*Peter’s principle*) siyasete uygulanmasıyla karşı karşıyayız. Erdoğan, elleri titremeden kullanabildiği çelik bir iradeyle, zulme, teröre, baskıya, zora, tehdide, yalana, iftiraya, hileye dayalı politikalarla gelebileceği noktaya kadar geldi. Bu noktadan ötesi için, bir tür “padişahlığın” da ötesine geçmek için, sonsuz yetkiyi sıfır sorumlulukla kullanabileceği mutlak iktidarını yasallaştırmak için bunlar yeterli değildir. Genel kültür, politik tarih bilgisi, sosyoloji ve gittiği imam hatip lisesinden öğrenemeyeceği daha bir çok konuda bir şeyler bilmesi gerekiyor. Bir şeyler öğrenmek istese bile bütün bunları öğrenmesi için artık çok geç... Profili ve kapasitesi, ne “*grassroots movement*” türünden bir hareketle karşı karşıya olduğunu algılamaya ne de bu hareketin gücünün nereden kaynaklandığını anlamaya yetmiyor.

*

Karşımızda suç işlemek üzere teşkil edilmiş ve ancak sürekli suç işleyerek yaşayabilen mafya tipi bir örgüt var. Bir mafya liderini demokrasi ve hukuk sınırları içine çekmek ne kadar mümkünse, Erdoğan’ı da demokrasinin ve hukukun hiç aklına yatmayan sınırlarının içine çekmek o kadar mümkündür. Demokrasi mücadelesinin bu ilkel kağıdın geçip geçmemesine indirgenmesi bile hayli birikimi olan bu topluma bir hakarettir. Ufak ihtimaldir ama **eğer yarın bu kağıt çöpe atılmazsa, kağıdın hileyle hurdayla çöpten kurtarılmasının hiçbir meşruiyeti olmayacaktır.** Aylardır ne denli olağanüstü baskılar altında, nasıl bir zor ve tehdit altında cesurca kampanya yürüttüğünü çok iyi bilen “derinden taban” hareketi, EVET sonucunu “**tevekkülle**” kabul etmeyecektir, **bu işi burada bırakmayacaktır.** Bu kağıtla Erdoğan’ın gizlisi saklısı kalmamıştır. Kafasının içi artık deşifredir. İhtiraslarına sınır tanımayan Erdoğan Pandora’nın kutusunu açmıştır, o gidene kadar bu kutu kapanmayacaktır. İhtirasının kurbanı olacaktır.

İşte onun için bugün, sandıktan bir gün önce, EVET’ten de HAYIR’dan da bağımsız olarak, son üç ayın en iyimser, en neşeli ve en umut dolu gününü yaşıyoruz.

Haydi sandığa !

Coşkun ADALI, 15 Nisan 2017